

Розділ 2
**ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ КРИЗЬ
КОМПЕТЕНТНІСТНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ**

Н. М. Євдокимова, Т. І. Решетняк,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (м. Київ)

**ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ
ЕКОНОМІСТА ПІДПРИЄМСТВА:
ВИКЛИКИ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

У новітніх наукових дослідженнях поняття нової економіки пов'язують з низкою споріднених понять, які так чи так відзначають певні аспекти сучасного типу економічних відносин. Йдеться про поняття постіндустріальної, інформаційної, знаннєвої (або заснованої на знаннях) економіки. У нинішніх трактуваннях поняття економіки знань навіть ототожнюють з новою економікою в цілому [1].

Наслідуючи думку Д. Белла, деякі вчені відмічають домінуючу роль інтелектуалів (когнітаріату [2]) у виборі суб'єктами економічних відносин напряму інноваційно-технологічних і конкурентно-поведінкових змін. Швидкозмінюване ринкове середовище обумовлює необхідність постійного генерування нових ідей та створення нових технологій, що сприяє затребуваності спеціалістів з відповідними компетенціями. З макро-, мікро- та мезоекономічних поглядів характерними рисами нової економіки, серед інших, вважаються [3]: набуття знанням статусу суспільноцінного ресурсу, що має ринкову вартість і характеризується певним рівнем витрат на його створення; зростання капіталізації ринкової вартості компаній, що цілеспрямовано залучають певні знаннєві ресурси до виробництва конкурентоспроможних товарів і послуг за рахунок здійснення науково-дослідного пошуку та технологічних інновацій у новітніх галузях науки і техніки; швидкі зміни в структурі галузевої конкуренції, поява нових технологій, які стрімко витісняють старі, прагнення компаній до інноваційних змін як у галузі виробництва, так і в сфері управління компанією та розвитку персоналу.

У цілому теоретичні концепції нової економіки описують це явище як специфічний тип економічних відносин, в умовах яких

основою конкурентних переваг визнаються знання та пов'язані з ними складові активів підприємства. Однак зміна ідей, знань і технологій відбувається значно швидше, ніж зміна людського покоління. Це означає, що в межах програми університетської освіти надати людині знань, достатніх для реалізації професійних функцій протягом всього її життя, неможливо. У процесі професійної підготовки студенту скоріше належить навчитися пізнавати й розвиватися, ніж запам'ятати певну сукупність спеціалізованих знань раз і назавжди.

Авторами концепцій нової економіки підкреслюється актуальність специфічних знань і здатностей, що складають основу інноваційних компетенцій фахівців та обумовлюють інтегральну здатність підприємств до формування унікальних конкурентних переваг у сфері технологій, маркетингу та напрямів розвитку [2]. На вітчизняному ринку праці ще не сформувався попит на фахівців — носіїв науково-орієнтованих знань, що складають основу інноваційних компетенцій підприємств в умовах нової економіки. Найчастіше очікування роботодавця від фахівця пов'язані з стандартизованими уніфікованими знаннями в певній предметній галузі та відповідними навичками щодо виконання поточних кваліфікаційних функцій. Між тим очевидно, що інноваційна компетенція фахівця є складноструктурованим утворенням, базис якого закладається в ході набуття навичок обробки великих інформаційних масивів, аналізу актуальних трендів, зіставлення наявних способів вирішення професійного завдання та генерування принципово нового способу, здатного забезпечити компанії певні переваги.

Беручи до уваги сутність і структуру інноваційних компетенцій фахівця з економіки підприємства, авторами було розроблено та впроваджено в навчальний процес тренінг-технологію формування навичок науково-дослідницької роботи студентів. Для відпрацювання зазначених навичок реалізація студентського науково-дослідного проекту відбувається у кілька етапів. У процесі першого з них, наукового семінару, прищеплюється інтерес до гарної обізнаності в сучасній науковій проблематиці в сфері економіки підприємства та формується загальне уявлення про мету та логіку науково-дослідницького процесу. Другий орієнтований на набуття навичок дослідження у проектній команді та реалізується власне у форматі тренінгу. Водночас студенти виконують індивідуальні дослідження у форматі наукового есе. Підсумковим етапом є презентація результатів досліджень, загальна дис-

кусія, що виконує функцію зворотного зв'язку та оцінки якості отриманих результатів.

Набуті в ході тренінгу навички спрямовані на формування компетенцій креативності та інноваційної готовності, що складають основу кваліфікаційного профілю сучасного економіста підприємства. Відповідно цінність фахової науково-дослідницької роботи автори розробки пов'язують не стільки з формуванням науково-дослідних компетенцій самих по собі, скільки із закладанням практичної основи та навичок для розвитку загальних інноваційних компетенцій майбутнього економіста.

Література

1. Управление знаниями в корпорациях: Учебное пособие / Под ред. д-ра экон. наук, проф. Мильнера Б.З. / Б.З. Мильнер, З.П. Румянцева, В.Г.Смирнова и др. — М.: Дело, 2006. — 304 с.

2. *Иноземцев В. Л.* За пределами экономического общества. Постиндустриальные теории и постэкономические тенденции в современном мире / В.Л. Иноземцев. — М.: Academia, Наука, 1998. — 640 с.

3. *Григорян А. Л.* На пути к «новой экономике»: концепции инновационного развития России / А. Л. Григорян. — М.: Государство и общество, 2005. — С. 82—85.

Н. В. Шевчук,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (м. Київ)

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Ускладнення господарських зв'язків, диверсифікація діяльності суб'єктів господарювання, паралельне функціонування різних форм власності, розвиток нових видів економічної діяльності істотно змінили вимоги, що висуваються до професійної підготовки спеціалістів економічного профілю, зокрема, на перший план виходять: інноваційний потенціал, креативність, здатність до швидкого реагування на зміни оточуючого середовища. З огляду на це актуального значення набуває формування системи компетенцій, у тому числі, знань, умінь і навичок для забезпечення ви-